

ΟΙ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΚΙ Η "ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ,"

"Ολοι γνωρίζαμε ότι η μεταπολεμική εποχή, η εποχή μας, είναι εκείνη που κλείνει τις περισσότερες τάσεις και δίνει τις περισσότερες προσπάθειες για την καλύτερευση των όρων της ζωής των λαϊκών τάξεων που από τις συνέπειες του πολέμου διέρχονται σκληρές ώρες δυστυχίας και ανάγκης. Και πριν του πολέμου βέβαια, αλλά τώρα πολύ περισσότερο, σόλο τον πολιτισμένο κόσμο, οι κορυφές της επιστήμης, όλοι οι επίλεκτοι κάθε κοινωνίας, εργάζονται και ζητούν να εύρουν τον τρόπο και τα μέσα με τα οποία θα αποκατασταθή υγιεινότερη, ηθικότερη, λιγότερο σκληρή ή τύχη των εργαζομένων τάξεων. Ξέραμε ότι, απ' ού κατώρθωσαν την ελάττωση των όρων της εργασίας, ζητούν παντού τώρα το λιγώτερο φθοροποιό τρόπο της εργασίας αυτής και συντονίζεται στις περισσότερες χώρες η ενέργεια για την υγιεινή και άνετη κατοικία του λαού και καταγίνονται όλοένα να του παρασκευάζουν κέντρα μορφώσεως, κέντρα ψυχαγωγίας και καλλιτεχνικών απολαύσεων. Δίπλα όμως στις προσπάθειες αυτές έντατικότερη και πλέον πυρετώδης καταβάλλεται η μερίμνα και η φροντίδα για την ύπαρξη του παιδιού.

"Όσοι ενδιαφέρονται παντού για την τύχη της ανθρωπότητας ένιωσαν τη βαθειά σημασία που έχει η καλύτερευση των όρων της ζωής της παιδικής ηλικίας και μεγαλύτερη προσοχή διατίθεται, άπειρα μέσα ζητούνται και έφευρίσκονται για τη σωματική ανάπτυξη και για την ψυχική μόρφωση του παιδιού. Η εποχή μας είναι προ πάντων η εποχή του Παιδιού.

Δε θάναφέρουμε σήμερα τους τρόπους και τις μεθόδους ούτε τα έργα τα οποία συνεστήθησαν και λειτουργούν εκεί όπου πυρετωδώς έχουν αναλάβει, συστηματικώς πλέον, οι κοινωνίες την προστασία του παιδιού. Αυτά βέβαια θα γίνουν γνωστά και θα άκουσθούν στο Γυναικείο Συνέδριο που θα γίνει άργότερα στη Θεσσαλονίκη για την προστασία του παιδιού. Έδω θα περιορισθώ στενότερα σένα από τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν και έλειτούργησαν έφετος το καλοκαίρι στον τόπο μας και για το παιδί. Θάναφέρω τις παιδικές έξοχές.

Παιδική έξοχη θα πει άναζωογόνηση και άναγέννηση του παιδικού οργανισμού. Κανείς δε φαντάζεται την καταπληκτικά ένεργητική επίδραση που έχει είκοσι, είκοσιπέντε ημερών έξοχικής ζωής για τους τρυφερούς οργανισμούς της παιδικής ηλικίας. Είκοσι ημερών διαμονή στον καθαρόν άέρα, κάτω από τα πεύκα, δίπλα στη θάλασσα με λουτρά θαλάσσια, υγιεινή και τονωτική τροφή, άνάπαυση, παιγνίδι, χαρά, οι καχεκτικοί και κουρασμένοι παιδικοί οργανισμοί, τα άσθενικά και προφυματικά πτωχά τρυφερά πλάσματα τονώνονται και άναζωογονούνται τόσο άπίστευτά, ώστε ύστερα, όταν γυρίσουν στην οικογενιακή στέγη και επαναλάβουν την άχαρη καθημερινή ζωή των στερήσεων και της ανάγκης, μπορούν να άντεπεξέλθουν ίκανοποιητικά (αυτό απέδειξε η επιστημονική παρατήρηση) έναντίον κάθε άσθενείας και προ πάντων έναντίον της φυματώσεως, η οποία σκληρά και άπειλητικά παραμονεύει τη λεπτή ύπαρξη κάθε παιδιού μέσα στο μολυσμένο αιδόγυρο του φτωχικού και σκοτεινού σπιτιού και μπρός στο βρωμερό αυλάκι του άνήλιου δρόμου όπου τα μικρά παιδάκια των εργαζομένων μητέρων περνούν τις περισσότερες ώρες της ημέρας. Έκτός όμως από την τόνωση που δάλλζει τα μαραμένα και άπόκληρα αυτά φυτώρια, η υπάιθρια ζωή σκορπάει την άφροντισία, τη χαρά, την εύτυχία για κάμποσες ημέρες εις τις τρυφερές τους καρδούλες και μαζί με το σφρίγος που τους άποδίδει η έξοχική δίαιτα, συντε-

λείται και μία βαθμιαία ψυχική έξυγίαση, γιατί, σύγχρονα με τη σωματική εύεξία, διά των παιδικών έξοχών, επιδιώκεται μία σύντομη ψυχική επίδραση και μία λανθάνουσα και έξκούραστη διαπαιδαγωγήση.

Αυτή τη θαυματοργό επίδραση της παιδικής έξοχης έγνωριζε ο έξανθρωπιστικός οργανισμός του Πατριωτικού Ίδρύματος. Αυτό το συγκρότημα της Κοινωνικής Προνοίας, που στοργικά μέναν άγγελικόν άλτρουισμό εκείνων που τάποτελούν, κυριών, δεσποινίδων, κυριών, και με την ύλικήν άρρωγή του Κράτους, έπουλώνει, περιθάλλει, παρηγορεί, άνακουφίζει, παραστέκει κάθε ανάγκη του λαού που μοχθεί και εργάζεται και πάσχει. Είναι άνυπολόγιστες οι ύπηρεσίες τις οποίες έχει προσφέρει στον πάσχοντα πηθυσμό και στους πρόσφυγες το θαυμαστό αυτό Πατριωτικό Ίδρυμα. Ένδύματα, φάρμακα, γάλα, νοσηλεία, έξεύρεση εργασίας, εργασία για εργασία, μικρά κεφάλαια για την ίδρυση βιοτεχνικής και έμπορικής εργασίας, μικρούς πόρους, μέχρι κάποιας οικονομικής άποκαταστάσεως, τα μέσα να επιστρέφουν οι έχοντες ανάγκη στην πατρίδα τους, όλα αυτά συστηματικά έπιτελεί το Πατριωτικό Ίδρυμα. Όλα αυτά με την εργασία και την φροντίδα την άνεκτίμητη των γυναικών του γιγαντιαίου αυτού κοινωνικού μοχλού στον οποίο βαθμιαίως εξελίχθηκε η γυναίκα του τόπου μας. Άλλά εκείνο για το όποιον άκατάπανστα μερίμνα και διαφοροτρόπος φροντίζει το Πατριωτικό Ίδρυμα, είναι το ζήτημα της τύχης του παιδιού. Πέντε τμήματα για το παιδί λειτουργούν. Το τμήμα υγιών βρεφών, το τμήμα άσθενών βρεφών, ημερήσια άστυλα για τα παιδιά των εργαζομένων μητέρων, μαθητική πολυκλιδική. Και τέλος άπου ύπως είπαμε έγνωρισε την εύεργητική σημασία των παιδικών έξοχών, συνέστησε και το τμήμα αυτό. Κατ' αυτόν τον τρόπο άπειρία παιδιών παρεθήρισαν έφετο στη Βούλα με τη φροντίδα του Πατριωτικού Ίδρύματος, εις δύο τμήματα. Το τμήμα μαθητικής πολυκλιδικής και το τμήμα προσφυγοπαίδων και άδενικών παιδιών. Και προσεφέρθη επί δυόμιση μήνες η υπάιθρια ζωή με τα αγαθά της, σε χιλίους μαθητόπαιδες των δύο φύλων από έξ έως δώδεκα χρόνων και σε πεντακόσια προσφυγόπαιδα και άδενικά παιδιά, υπό την επίβλεψη και τη διαρκή μητρική μέριμνα των κυριών του Πατριωτικού και με χορηγητάς το Κράτος, τας ιδιωτικώς πρόσφοράς, αλλά προ πάντων τον άκούραστο συντελεστή για κάθε έξανθρωπιστικό και χρήσιμο σκοπό για τη χώρα μας, τον κύριο Έμ. Μπενάκη.

Αυτό είναι το έργο της παιδικής έξοχης το οποίο δε μπορεί παρά να ενδιαφέρει το Σ. Ε. Δ. Γ., απ' ού είναι έργο γυναικείας οργανώσεως και απ' ού άποβλέπει στο παιδί, τα ζητήματα δηλαδή τα οποία άμέσως άνταποκρίνονται στο σκοπό του Συνδέσμου ύπερ των δικαιωμάτων της γυναικός. Άλλά μέσα από το έφετεινό έργο της έξοχης των προσφυγοπαίδων βγαίνει και ένα άλλο ζήτημα που έχει σχέση άμεσα με το Σύνδεσμο. Το έργο της «Έθνικής Στέγης», του Όρφανοτροφείου κοριτσιών Καλλιθέας. Το Όρφανοτροφείο αυτό που από το μηδέν και με ένα θαυματοποιό τρόπο συνέπηξε και σε Σύνδεσμο, την πρώτη ώρα της Μικρασιατικής καταστροφής και το όποιο από τότε άνατρέπει και συντηρεί, μορφώνει και διαπαιδαγωγεί άθόρυβα έκαστο προσφυγοπούλες.

Λοιπόν τα έκαστα αυτά κορίτσια διαδοχικώς συνεμερίσθηκαν την έξοχη των προσφυγοπαίδων και άπετέλεσαν τον πυρήνα και τη βάση της μορφωτικής εργασίας που συντελέσθηκε εκεί κάτω στη Βούλα,

ανάμεσα στὰ ἀλητόπαιδα καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ δρόμου καὶ τῶν φτωχικῶν μακρυνῶν συνοικιῶν πού εἶχαμε περισυλλέξει. Σὰν μεγαλύτερες ἀδελφές οἱ τρόφιμες τῆς «Ἐθνικῆς Στέγης» περιέβαλαν τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ στὴν ἐξοχὴ μὲ τὴ στοργή τους, τὴ φροντίδα τους, τὴν ἀγάπη τους, καὶ μὲ τὶς συμβουλές τους, τὰ καλά τους λόγια, τοὺς ωραίους τοὺς τρόπους, τὰ παιγνίδια τους, τὰ τραγούδια τους, τὸ λαμπρὸ τους παράδειγμα, κατῶρθωσαν ἓνα θαῦμα ἐξημερώσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως ὅλων τῶν ἄλλων μικρῶν πού παραθέρισαν μαζί τους. Ὅσοι ἐπεσκέφθησαν τὶς ἐξοχές μας ἐθαύμασαν καὶ ἐπεδοκίμασαν τὸ ἔργον μας, ἐστέκοντο μὲ ἀληθινὸ θαυμασμό ἐμπρὸς στὸ κόσμιο, σεμνὸ, νοικοκυρίστικο καὶ εὐγενικὸ θέαμα τῶν κοριτσιῶν τῆς «Ἐθνικῆς Στέγης». Δὲν μπορεῖ παρά γὰ συγχαρῆ κανεὶς τὶς ἰδρύτριες τοῦ Ὁρφανοτροφείου αὐτοῦ ὅσο καὶ τὴ διευθύντριά του Κυρία Ἐννάλη καὶ ὅλο ἐν γένει τὸ προσωπικὸ πού σὲ λίγο διάστημα ἐξεκκόλαψε ἓνα τέλει ἀνθρώπινο ὕλικὸ πού θὰ ἀποτελέσει ἰσάριθμες τίμιες καὶ χρήσιμες Ἑλληνικὲς οἰκογένειες στὸ μέλλον.

Τώρα, προκειμένου νὰ τελειώσω, θέλω νὰ τονίσω τὴ σημασία τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Εἶπαμε πὼς ἡ μέριμνα γιὰ τὸ παιδί εἶναι τὸ ζήτημα πού ἀπασχολεῖ, σήμερα ὅλες τὶς κοινωνίες τοῦ πολιτισμένου κόσμου, γιατί ἡ καλύτερευση τῶν ὄρων τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ τῆς σήμερον, εἶναι ἡ καλύτερευση τῆς ἀνθρωπότητος τῆς αὔριον. Πουθενὰ ὅμως ἄλλοῦ δὲν πιστεύω νὰ παρουσιάζεται τόσο ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη τῆς προστασίας τοῦ παιδιοῦ, ὅπως στὸν τόπο μας, πού τόσα δεινὰ τὸν καταδυναστεύουν, ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου καὶ τῆς μεταπολεμικῆς ἀγρίας καταστροφῆς, καὶ ὅπου ὡς ἐκ τῶν δεινῶν αὐτῶν (ἔχει μελετηθῆ ἐπιστημονικῶς) ἐὰν δὲν ληφθῆ φροντίς ἄμεσος γιὰ τὸ παιδί, τὸν παράγοντα τῆς μελλούσης γενεᾶς, σὲ ἑκατὸ χρόνια λείψανα μόνον ἔλθουν θὰ ἀπομείνουν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ γενεά. Οὔτε ὑπάρχει ἄλλη χώρα τῆς ὁποίας οἱ ἔθνικες συνθήκες νὰ ἀπαιτοῦν ὅπως ἡ μέλλουσα γενεὰ εἶναι τόσο ρωμαλέα γερή, γενναία, ἠθικὴ, ὥστε νὰ εἶναι πρόσφορος γιὰ ἰδεώδη καὶ γιὰ τολμηρὴ ἐνέργεια πρὸς ἀποκατάσταση τῆς φυλῆς. Ἀπευθύνομαι λοιπὸν διὰ τοῦ «Ἀγώνα» στὶς Ἑλληνίδες γυναῖκες, ὅπου κι ἂν εὐρίσκονται, εἰς ὅτι ἐκεῖνες, πού ἔχουν ἐπίγνωση τοῦ προορισμοῦ των καὶ πού αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη νὰ ἐργάζονται γιὰ μία γενικὴ πρόοδο καὶ προαγωγή τῶν δυνάμεων τῆς χώρας μας καὶ τοὺς συνιστῶ ὡς κύριο μέλημά τους νὰ ἔχουν τὴ φροντίδα τοῦ παιδιοῦ. Τὴν τόνωση καὶ τὴν ἀναγέννηση τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ἑλληνοπαιδῶν. Καὶ ἐπιμένω, ἔχοντας στῆριγμα τὴν ἐπιστημονικὴ ἐξακρίβωση, ὅτι ἓνα κύριο μέσο γιὰ τὴν παιδικὴ τόνωση καὶ μόρφωση εἶναι οἱ παιδικὲς ἐξοχές γιὰ λίγους μῆνες τὸ καλοκαίρι. Ἄς ἀπευθυνθοῦν παντοῦ, ὅπου εὐρίσκονται οἱ γυναῖκες αὐτές, εἰς τὸ κράτος πρῶτα, εἰς τοὺς δήμους καὶ στὶς κοινότητες κατόπιν, ἄς συνεργασθοῦν μὲ τὸ δασκαλικὸν κόσμιο, μὲ κάθε χρήσιμο κοινωνικὸ παράγοντα, καὶ μὲ τὸν τύπο καὶ ἄς μεταγγίσουν στὸν ἑλληνικὸν κόσμιο τὴν ἀντίληψη τῆς ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν, ὥστε λίγο λίγο κάθε ἑλληνικὴ ἀκρογιαλιά καὶ κάθε ὄροπέδιο Ἐπαρχίας, νὰ γίνεταὶ τὸ καλοκαίρι μία παιδικὴ ἀποικία, καὶ νὰ βουίξει κάθε ἀκροθαλασσιὰ καὶ πολλὲς πευκόφυτες βουνίσσιες κορυφές ἀπὸ τὸν εὐθυμο βόμβο τῶν παιδικῶν ὑπέροξων καὶ νὰ ἀντιλαλεῖ ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρο κάτω ἀπὸ τὸν καλοκαιρινὸ ἥλιο τῆς Ἑλλάδας τὸ γέλιο καὶ ἡ χαρὰ τῶν μικρῶν Ἑλληνοπαιδῶν, ἐν ᾧ θὰ ὑφαίνεται βαθμηδὸν ἡ ἀνόρθωση καὶ ἡ ἀναγέννηση τῆς φυλῆς. Μὴν ξεχνάτε ὅλες οἱ δημιουργικὲς καὶ στοργικὲς γυναῖκες, πρὸς τὶς ὁποῖες ἀπευθύνομαι, νὰ σπείνατε νύῳ σας τὴν ἰδέα, ὅτι ἡ χαρὰ εἶναι λίγη, καὶ

ὅτι εἶναι τρισευτυχισμένος ἐκεῖνος ποὺ κατορθώνει νὰ
σκορπίζει τὴν εὐτυχία γύρω του. Πρὸ πάντων ὅταν
ἡ εὐτυχία εἶναι παιδικὴ χαρά.

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΑΚΗ